

KORONAVİRÜS PANDEMİ SÜRECİNDE ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN ÖZ YETERLİLİK ALGI DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Veysel ALBAYRAK^{1*}, Murat ŞAKAR²,
Muhammed Bahadır SANDIKÇI², Atalay GACAR³

ÖZET

Bireylerin öz yeterlilik düzeylerinin salgın ve hastalık durumunda bireyi psikolojik açıdan doğrudan etkileyeceği düşünüldüğünden çalışmamızda koronavirüs pandemi sürecinde spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin öz yeterlilik algı düzeylerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma evreni Munzur Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde 2021 yılında kayıtlı olan lisans öğrencilerinden oluşmaktadır. Örneklemi ise Munzur Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinden rastgele seçilen 158 lisans öğrencisi oluşturmuştur. Katılımcıların demografik özelliklerini belirlemek için kişisel bilgi formu ve Owen ve Froman (1988) tarafından geliştirilen ve Ekici (2012) tarafından Türkçeye uyarlanan Akademik Öz-Yeterlik Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin normal dağılıp dağılmadığını belirlemek için çarpıklık ve basıklık değerleri incelenmiştir. Bu testler ve kontroller sonucunda araştırma verilerinin parametrik olduğu tespit edilmiştir. Bu nedenle t testi ve varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Munzur Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin cinsiyet, yaş, sınıf ve bölüm değişkenlerine göre akademik öz yeterlilik düzeylerinde istatistiki açıdan anlamlı farkın olmadığı saptanmıştır. Covid-19 hastalığı geçirme durumu değişkeni ile akademik öz yeterlilik düzeyleri arasında istatistiki açıdan anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Çalışma bulguları doğrultusunda Munzur Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin akademik öz yeterlilik düzeylerinin sosyal statü alt boyutunda 28,71 bilişsel uygulamalar alt boyutunda 47,80 ve teknik beceriler alt boyutunda 9,86 olduğu tespit edilmiştir. Akademik öz yeterlilik ölçeği toplam puanına bakıldığında öğrencilerin ortalama puanının 86,42 ile ortalamanın altında olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Spor, Pandemi, Akademik, Öz Yeterlilik

DURING THE CORONAVIRUS PANDEMIC PROCESS EXAMINING THE SELF-EFFICACY PERCEPTION LEVELS OF UNIVERSITY STUDENTS

ABSTRACT

Since it is thought that the self-efficacy levels of individuals will directly affect the individual psychologically in case of epidemics and diseases, our study aimed to examine the self-efficacy perception levels of the students of the faculty of sports sciences during the coronavirus pandemic. The research population consists of undergraduate students enrolled in the Faculty of Sports Sciences of Munzur University in 2021. The sample consisted of 158 undergraduate students randomly selected from the Faculty of Sport Sciences of Munzur University. Personal information form and Academic Self-Efficacy Scale developed by Owen and Froman (1988) and adapted into Turkish by Ekici (2012) were used to determine the demographic characteristics of the participants. Skewness and kurtosis values were examined to determine whether the data were normally distributed. As a result of these tests and controls, it was determined that the research data were parametric. For this reason, t-test and analysis of variance (ANOVA) were used. It was determined that there was no statistically significant difference in

¹Munzur Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Antrenörlük Eğitimi Bölümü

²Munzur Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Bölümü

³Fırat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Bölümü

*Yazışmadan sorumlu yazar: albayrakovysl@gmail.com

academic self-efficacy levels of Munzur University Faculty of Sport Sciences students according to gender, age, class and department variables. A statistically significant difference was found between the variable of having Covid-19 disease and academic self-efficacy levels. In line with the findings of the study, it was determined that the academic self-efficacy levels of Munzur University Faculty of Sport Sciences students were 28.71 in the social status sub-dimension, 47.80 in the cognitive practices sub-dimension, and 9.86 in the technical skills sub-dimension. When the total score of the academic self-efficacy scale is examined, it is seen that the average score of the students is 86.42, which is below the average.

Keywords: Sports, Pandemic, Academic, Self-Efficacy

GİRİŞ

Yeni koronavirüs hastalığı-2019 (COVID-19), bir koronavirüs aile virüsünün neden olduğu ve küresel olarak yoğun ilgi gören ilk pandemi olarak nitelendirilmiştir. Oldukça bulaşıcı olan bu hastalığın hızlı bulaşma paterni nedeniyle, insidans ve mortalite oranları dünya çapında hızla artmaktadır (Guan ve ark., 2020).

COVID-19'un ortaya çıkmasıyla birlikte, dünya genelinde COVID-19'un kontrol altına alınmasını ve hafifletilmesini önlemek için kendi kendine izolasyon, toplu karantina, seyahat kısıtlaması, tecrit ve izolasyon birimleri ve hastanelerin kurulması gibi çok çeşitli önlemler hızla uygulamaya konulmuştur (Rubin & Wessely, 2020). Virüsle ilişkili olumsuzlukları azaltmak için alınan tüm önlemlere rağmen, son kanıtlar bu önlemlerin insanların ruh sağlığı üzerindeki olumsuz psikolojik etkilerini göstermektedir. Bu etki, COVID-19 ile enfekte hastalar, şüpheli vakalar, etkilenen kişilerin aileleri ve arkadaşları, enfekte kişilerle ilgilenen sağlık çalışanları ve genel halk gibi farklı nüfus gruplarında gözlemlenebilir (Xiang ve ark., 2020).

İnceleme çalışmalarında, COVID-19 ile ilgili önlemlerin bireylerin psikolojik sağlığı üzerindeki etkisi hakkında mevcut kanıtlar belgelenmiştir. Bu tür önlemlerin korku, kaygı, sinirlilik, can sıkıntısı, sıkıntı, depresyon, öfke, kararsızlık ve intihar düşüncesi gibi çeşitli zihinsel sağlık sorunlarının deneyimini önemli ölçüde etkilediğini bulmuşlardır. Başka bir çalışmada, virüs enfeksiyonu doğrulanmış veya şüphelenilen hastaların tanı, tedavi ve prognozla ilişkili duygusal travma yaşadıkları ve bunun korku, endişe, depresyon ve uykusuzluk ile sonuçlandığı bildirilmiştir (Lai ve ark., 2020). Bu bağlamda COVID-19'un bireylerin pozitif durumlarını olumsuz etkilediği söylenebilir. Karantina, özellikle öğretim

faaliyetleri sırasında iletişim süreçlerini organize etmek için merkezi platformlar kullanarak, uzaktan öğrenmeyi geliştirmek için bilgi sistemleri ve ağlarının kullanımını artırdı (Sukendro ve ark., 2020).

Öz-yeterlik; kişinin öznel bir şekilde iş yapabilme yeteneğine olan inancı olarak tanımlanabilmektedir. Öz yeterlilik düzeyinin yüksek olmasının bireylerin gösterdikleri davranışlar üzerinde etkili olduğu söylenebilir (Albayrak, 2021). Yeterli davranış, ilgili bilgi, beceri ve tutumların geliştirilmesi açısından büyük ölçüde anlaşılrsa da, eğitim ortamlarındaki araştırmacılar, öğrencilerin düşünce ve inançlarının öğrenme sürecinde oynadığı role giderek daha fazla dikkat çekmektedir (Schunk, 2003).

İnsanların yeteneklerine ilişkin inançları ne yapacaklarını ne kadar çaba sarf edeceklerini ve önlem almak için ne kadar direneceklerini doğrudan etkiler. Öz yeterlilik, insanların risk alma davranışlarıyla ilgili nasıl düşündüğünü ve hareket ettiğini etkiler (Wong & Yang, 2021). Önceki araştırmalar, öz-yeterlik ve ruh sağlığı, iyi oluş kavramı arasında önemli ilişkiler bildirmiştir. Mevcut çalışmalar, salgına doğrudan deneyimin öz yeterliliği artırdığını ve bunun da ihtiyati eylemlerde bulunmaya yol açtığını göstermektedir (de Zwart ve ark., 2009). Ayrıca araştırmalar, öz yeterliliğin sağlıkla ilgili niyet ve davranışları geliştirmede önemli bir unsur olduğunu göstermiştir (Sheeran ve ark., 2016). Bireylerin öz yeterlilik düzeylerinin salgın ve hastalık durumunda bireyi psikolojik açıdan doğrudan etkileyeceği düşünüldüğünden çalışmamızda covid-19 pandemi sürecinde spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin öz yeterlilik algı düzeylerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

MATERYAL VE METOD

Araştırma evreni Munzur Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesine 2021 yılında kayıt olan lisans öğrencilerinden oluşmaktadır. Örnekleme ise Munzur Üniversitesi Spor Bilimleri Bölümü antrenörlük, yöneticilik ve öğretmenlik bölümlerinden rastgele seçilen 158 lisans öğrencisi oluşturmuştur.

Katılımcıların demografik özelliklerini belirlemek için bir kişisel bilgi formu (sınıf, yaş, cinsiyet, korona virüsünün geçirme durumu ve bölüm) ve Owen ve Froman (1988) tarafından geliştirilen ve Ekici (2012) tarafından Türkçeye uyarlanan Akademik Öz-Yeterlik Ölçeği

kullanılmıştır. Ölçek 33 madde ve 3 alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçekte 5’li likert tipi kullanılmıştır. Ölçeğin sosyal statü boyutunun iç tutarlılık katsayısı Cronbach’ın alfa değeri .82; bilişsel uygulamalar boyutu .82 ve teknik beceriler alt boyutu .90 olarak bulunmuştur. Ölçeğin genelinin iç tutarlılık katsayısı Cronbach’ın alfa değeri .86 olarak bulunmuştur. Ölçeğin genelinden alınacak puanlar en yüksek 165 puan, en düşük ise 33 puandır.

Verilerin Analizi

İstatistik programı SPSS 22.0, araştırma verilerini analiz etmek ve bulunan sonuçları hesaplamak için kullanıldı. Değişkenlerin frekans dağılımları (f) ve yüzdeleri (%) hesaplanmıştır. Verilerin normal dağılıp dağılmadığını belirlemek için çarpıklık ve basıklık testleri ile incelenmiştir. Bu testler ve kontroller sonucunda araştırma verilerinin parametrik olduğu tespit edilmiştir. Bu nedenle t testi ve varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Araştırma da hata düzeyi payı $p < 0,05$ ’dir.

BULGULAR

Bu bölümde, araştırma değişkenlerine ilişkin bulgular sunulmaktadır.

Tablo 1. Demografik Özelliklerin Dağılım Tablosu

Değişkenler	Gruplar	N	%
Cinsiyet	Erkek	106	32,9
	Kadın	52	67,1
	Toplam	158	100,0
Sınıfınız	1.Sınıf	54	34,2
	2.Sınıf	79	50,0
	3.Sınıf	25	15,8
	Toplam	158	100,0
Yaşınız	18-20 Yaş	73	46,2
	21-22 Yaş	62	39,2
	23 Yaş ve Üstü	23	14,6
	Toplam	158	100,0
Bölüm	Antrenörlük	60	38,0
	Yöneticilik	37	23,4
	Öğretmenlik	61	38,6
	Toplam	158	100,0
Korona Virüs Geçirme Durumu	Evet	27	17,1
	Hayır	131	82,9
	Toplam	158	100,0

Tablo 1'e bakıldığından çalışmamıza katılan öğrencilerin değişken gruplarına göre katılım sayıları ile yüzdesel dağılımları tespit edilmiştir.

Tablo 2. Araştırmaya katılan katılımcıların cinsiyet eksenli t testi sonuçları

	Cinsiyet	N	X	S.s	t	p
Sosyal Statü Alt Boyutu	Kadın	52	28,9423	5,52504	,393	,695
	Erkek	106	28,6000	4,85757		
Bilişsel Uygulamalar Alt Boyutu	Kadın	52	48,1961	8,33071	,431	,667
	Erkek	106	47,6061	7,72990		
Teknik Beceriler Alt Boyutu	Kadın	52	10,2500	2,65592	1,302	,195
	Erkek	106	9,6700	2,57829		
Toplam	Kadın	52	87,5294	13,65336	,787	,433
	Erkek	106	85,8586	11,58466		

Araştırmamıza katılan öğrencilerin cinsiyet değişkeni ile öz yeterlilik düzeyi alt boyutları arasında istatistiki açıdan anlamlı farklılık olmadığı saptanmıştır($p>0,05$).

Tablo 3. Araştırmaya katılan katılımcıların yaş eksenli Anova testi sonuçları

	Yaş	N	X	S.s	F	p
Sosyal Statü Alt Boyutu	18-20 Yaş	73	28,59	4,94772	,382	,683
	21-22 Yaş	62	28,54	5,62395		
	23 Yaş ve Üstü	23	29,61	3,76133		
	Toplam	158	28,71	5,08005		
Bilişsel Uygulamalar Alt Boyutu	18-20 Yaş	73	47,95	9,01755	,322	,725
	21-22 Yaş	62	48,08	7,16389		
	23 Yaş ve Üstü	23	46,52	6,32154		
	Toplam	158	47,80	7,91625		
Teknik Beceriler Alt Boyutu	18-20 Yaş	73	9,88	2,91314	,077	,925
	21-22 Yaş	62	9,79	2,39629		
	23 Yaş ve Üstü	23	10,04	2,24669		
	Toplam	158	9,86	2,61094		
Toplam	18-20 Yaş	73	86,50	13,94401	,005	,995
	21-22 Yaş	62	86,41	11,72016		
	23 Yaş ve Üstü	23	86,19	8,22569		
	Toplam	158	86,42	12,30668		

Araştırmamıza katılan öğrencilerin yaş değişkeni ile öz yeterlilik düzeyi alt boyutları arasında istatistiki açıdan anlamlı farklılık olmadığı saptanmıştır($p>0,05$).

Tablo 4. Araştırmaya katılan katılımcıların sınıf eksenli Anova testi sonuçları

	Sınıf	N	X	S.s	F	p
Sosyal Statü Alt Boyutu	1. Sınıf	54	28,05	4,36537	1,285	,280
	2. Sınıf	79	29,35	5,74789		
	3. Sınıf	25	28,00	3,89639		
	Toplam	158	28,71	5,08005		
Bilişsel Uygulamalar Alt Boyutu	1. Sınıf	54	45,88	6,76653	2,324	,101
	2. Sınıf	79	48,78	8,42902		
	3. Sınıf	25	48,82	8,07157		
	Toplam	158	47,80	7,91625		
Teknik Beceriler Alt Boyutu	1. Sınıf	54	9,66	2,29492	,234	,792
	2. Sınıf	79	9,98	2,77509		
	3. Sınıf	25	9,91	2,77837		
	Toplam	158	9,86	2,61094		
Toplam	1. Sınıf	54	83,60	10,57937	2,190	,116
	2. Sınıf	79	88,22	13,49429		
	3. Sınıf	25	86,73	10,99677		
	Toplam	158	86,42	12,30668		

Araştırmamıza katılan öğrencilerin sınıf değişkeni ile öz yeterlilik düzeyi alt boyutları arasında istatistiki açıdan anlamlı farklılık olmadığı saptanmıştır($p>0,05$).

Tablo 5. Araştırmaya katılan katılımcıların bölüm eksenli Anova testi sonuçları

	Bölüm	N	X	S.s	F	p
Sosyal Statü Alt Boyutu	Antrenörlük	57	28,7895	5,59891	,010	,990
	Yöneticilik	37	28,6486	5,98710		
	Öğretmenlik	58	28,6897	3,86258		
	Toplam	152	28,7171	5,08005		
Bilişsel Uygulamalar Alt Boyutu	Antrenörlük	57	47,3684	8,84314	,207	,814
	Yöneticilik	36	47,6944	6,28749		
	Öğretmenlik	57	48,3158	7,96007		
	Toplam	150	47,8067	7,91625		
Teknik Beceriler Alt Boyutu	Antrenörlük	57	10,3509	3,01479	2,270	,107
	Yöneticilik	37	9,1892	1,95559		
	Öğretmenlik	58	9,8276	2,48602		
	Toplam	152	9,8684	2,61094		
Toplam	Antrenörlük	57	86,5088	14,64841	,091	,913
	Yöneticilik	36	85,6944	10,42201		
	Öğretmenlik	57	86,8070	10,95517		
	Toplam	150	86,4267	12,30668		

Araştırmamıza katılan öğrencilerin öğrenim gördükleri bölüm değişkeni ile öz yeterlilik düzeyi alt boyutları arasında istatistiki açıdan anlamlı farklılık olmadığı saptanmıştır($p>0,05$).

Tablo 6. Araştırmaya katılan katılımcıların korona virüs geçirme durumu eksenli t testi sonuçları

	Korona geçirme	N	X	S.s	t	P
Sosyal Statü Alt Boyutu	Evet	26	30,23	5,186	1,679	,095
	Hayır	126	28,40	5,021		
Bilişsel Uygulamalar Alt Boyutu	Evet	25	50,88	9,820	2,152	,033*
	Hayır	125	47,19	7,372		
Teknik Beceriler Alt Boyutu	Evet	26	10,46	3,657	1,275	,204
	Hayır	126	9,74	2,339		
Toplam	Evet	25	91,60	15,921	2,337	,021*
	Hayır	125	85,39	11,245		

Araştırmamıza katılan öğrencilerin korona virüs geçirme değişkeni ile öz yeterlilik düzeyi sosyal statü alt boyutu ve teknik beceri alt boyutu arasında istatistiki açıdan anlamlı farklılık olmadığı saptanmıştır($p>0,05$). Öz yeterlilik ölçeği toplam puanı ve bilişsel uygulamalar alt boyutu ile korona virüs geçirme değişkeni arasında ise istatistiki açıdan anlamlı farklılık tespit edilmiştir($p<0,05$).

TARTIŞMA

Çalışmamızın bu bölümünde covid-19 pandemi sürecinde spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin öz yeterlilik algı düzeylerine ait bulgular tartışılıp sonuca bağlanılmıştır.

Araştırmamıza katılan öğrencilerin cinsiyet değişkeni ile öz yeterlilik düzeyi alt boyutları arasında istatistiki açıdan anlamlı farklılık olmadığı saptanmıştır($p>0,05$). Cinsiyet değişkenine göre kadın öğrencilerin erkek öğrencilere göre bütün alt boyutlarda ve ölçeğin tamamında daha yüksek öz yeterlilik düzeyine sahip oldukları görülmek ile beraber çıkan sonuçlar istatistiki açıdan farklılık göstermemektedir. Sandıkçı ve Öncü (2013) beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencileri ve eğitim fakültesi öğrencileri üzerine yaptığı çalışmada istatistiki açıdan anlamlı farklılık olmadığını söylemiştir. Yine Yenice (2012) ve Çuhadar vd., (2013) çalışmalarından cinsiyet değişkeni açısından anlamlı farklılık tespit edememişlerdir.

Literatürdeki bu çalışmalar çalışmamız ile cinsiyet değişkeni açısından benzerlik göstermektedir.

Araştırmamıza katılan öğrencilerin yaş değişkeni ile öz yeterlilik düzeyi alt boyutları arasında istatistiki açıdan anlamlı farklılık olmadığı saptanmıştır($p>0,05$). Sosyal statü alt boyutunda 23 yaş ve üstü, bilişsel uygulamalar alt boyutunda 21-22 yaş, teknik beceriler alt boyutunda 23 yaş ve üstü ve ölçeğin toplam puanına bakıldığında da 18-20 yaş arası öğrencilerin akademik öz yeterlilik düzeylerinin daha yüksek olduğu ancak diğer gruplar ile istatistiki açıdan fark olmadığı görülmektedir. Tekeli (2017) yüksek lisans çalışmasında öğretmen adaylarının akademik özyeterlilik düzeylerinin yaş değişkenine göre farklılaştığını ve öz yeterliği ölçmede etkin bir değişken olduğunu söylemiştir. Literatürdeki bu çalışma çalışmamız ile paralellik göstermemektedir.

Araştırmamıza katılan öğrencilerin sınıf değişkeni ile öz yeterlilik düzeyi alt boyutları arasında istatistiki açıdan anlamlı farklılık olmadığı saptanmıştır($p>0,05$). Sınıf düzeyi yükseldikçe akademik öz yeterlilik puanında yükseldiği görülmekle beraber istatistiki olarak anlamlı farklılık bulunmamaktadır. Altunçekiç ve arkadaşları (2005) yapmış oldukları çalışmalarında sınıf düzeyi yükseldikçe akademik öz yeterlilik düzeyinin de arttığını belirtmişlerdir. Literatürdeki bu çalışma çalışmamız ile paralellik göstermemektedir.

Araştırmamıza katılan öğrencilerin öğrenim gördükleri bölüm değişkeni ile öz yeterlilik düzeyi alt boyutları arasında istatistiki açıdan anlamlı farklılık olmadığı saptanmıştır($p>0,05$). Ölçeğin genel puanı incelendiğinde öğretmenlik bölümü öğrencilerinin akademik öz yeterlilik puanlarının diğer bölüm öğrencilerine göre daha yüksek olduğunu saptamışlardır. Sandıkçı ve Öncü (2013) spor bilimi öğrencileri ile eğitim fakültesi öğrencilerine yapmış olduğu çalışmada istatistiki açıdan fark olmadığını söylemişlerdir. Fakülte bölümleri aynı olmasa da literatürdeki bu çalışma çalışmamız ile benzerlik göstermektedir.

Araştırmamıza katılan öğrencilerin korona virüs geçirme değişkeni ile öz yeterlilik düzeyi sosyal statü alt boyutu ve teknik beceri alt boyutu arasında istatistiki açıdan anlamlı farklılık olmadığı saptanmıştır($p>0,05$). Öz yeterlilik ölçeği toplam puanı ve bilişsel uygulamalar alt boyutu ile korona virüs geçirme değişkeni arasında ise istatistiki açıdan anlamlı

farklılık tespit edilmiştir($p<0,05$). Literatürde değişken ile ilgili çalışma olmadığından tartışılmamaktadır. Bu yönüyle alan yazımına katkı sunacağı düşünülmektedir.

SONUÇ

Sonuç olarak, çalışmaya katılan Munzur Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin cinsiyet, yaş, sınıf ve bölüm değişkenlerine göre akademik öz yeterlilik düzeylerinde istatistiki açıdan anlamlı farkın olmadığı saptanmıştır. Covid-19 hastalığı geçirme durumu değişkenine ile akademik öz yeterlilik düzeyleri arasında istatistiki açıdan anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Çalışma bulguları doğrultusunda Munzur Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin akademik öz yeterlilik düzeylerinin sosyal statü alt boyutunda 28,71, bilişsel uygulamalar alt boyutunda 47,80 ve teknik beceriler alt boyutunda 9,86 olduğu tespit edilmiştir. Akademik öz yeterlilik ölçeği toplam puanına bakıldığında öğrencilerin ortalama puanının 86,42 ile ortalamanın altında olduğu görülmektedir. Buna göre covid 19 pandemi sürecinde Munzur Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin akademik öz yeterlilik algı düzeylerinin ortalamanın altında düşük olduğunu söyleyebiliriz.

KAYNAKLAR

- Albayrak, V., Gacar, A., Nacar, E., & Tutar, Ö. F. (2021). Examination of The Attitudes of Cycling Athletes' Towards Ecorecreation. *Pakistan Journal of Medical and Health Sciences*, 15(9).
- Altunçekiç, A., Yaman, S. & Koray, Ö. (2005). Öğretmen Adaylarının Öz-Yeterlik İnanç Düzeyleri ve Problem Çözme Becerileri Üzerine Bir Araştırma (Kastamonu İli Örneği). *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 13(1), 93-102.
- Çuhadar, C., Gündüz, Ş. & Tanyeri, T. (2013). Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Ders Çalışma Yaklaşımları ve Akademik Özyeterlik Algıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(1), 251-259.
- De Zwart, O., Veldhuijzen, I. K., Elam, G., Aro, A. R., Abraham, T., Bishop, G. D., Voeten, H. A. C. M., Richardus, J. H. & Brug, J. (2009). Perceived Threat, Risk Perception, and Efficacy Beliefs Related to SARS and Other (Emerging) Infectious Diseases: Results of an International Survey. *International Journal of Behavioral Medicine*, 16(1), 30–40. <https://doi.org/10.1007/s12529-008-9008-2>

- Ekici, G. (2012). Akademik Öz Yeterlilik Ölçeği: Türkçe Uyarlama, Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 43, 174-185.
- Guan, W., Ni, Z., Hu, Y., Liang, W., Ou, C., He, J., Liu, L., Shan, H., Lei, C., Hui, D. S. C., Du, B., Li, L., Zeng, G., Yuen, K.-Y., Chen, R., Tang, C., Wang, T., Chen, P., Xiang, & J., Zhong, N. (2020). Clinical Characteristics of Coronavirus Disease 2019 in China. *New England Journal of Medicine*, 382(18), 1708–1720. <https://doi.org/10.1056/NEJMoa2002032>
- Lai, J., Ma, S., Wang, Y., Cai, Z., Hu, J., Wei, N., Wu, J., Du, H., Chen, T., Li, R., Tan, H., Kang, L., Yao, L., Huang, M., Wang, H., Wang, G., Liu, Z., & Hu, S. (2020). Factors Associated With Mental Health Outcomes Among Health Care Workers Exposed to Coronavirus Disease 2019. *JAMA Network Open*, 3(3), e203976. <https://doi.org/10.1001/jamanetworkopen.2020.3976>
- Rubin, G. J., & Wessely, S. (2020). The psychological effects of quarantining a city. *BMJ*, m313. <https://doi.org/10.1136/bmj.m313>
- Sandıkçı, M. & Öncü, E. (2013). Beden Eğitimi İle Diğer Alanlardaki Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Yeterlik Algıları ve Tutumlarının Belirlenmesi ve Karşılaştırılması. *Pamukkale Journal of Sport Sciences*, 4(1), 135-151.
- Schunk, D. H. (2003). Self-Efficacy For Reading and Writing: Influence of Modeling, Goal Setting, and Self-Evaluation. *Reading & Writing Quarterly*, 19(2), 159–172. <https://doi.org/10.1080/10573560308219>
- Sheeran, P., Maki, A., Montanaro, E., Avishai-Yitshak, A., Bryan, A., Klein, W. M. P., Miles, E., & Rothman, A. J. (2016). The impact of changing attitudes, norms, and self-efficacy on health-related intentions and behavior: A meta-analysis. *Health Psychology*, 35(11), 1178–1188. <https://doi.org/10.1037/hea0000387>
- Sukendro, S., Habibi, A., Khaeruddin, K., Indrayana, B., Syahrudin, S., Makadada, F. A., & Hakim, H. (2020). Using an extended Technology Acceptance Model to understand students' use of e-learning during Covid-19: Indonesian sport science education context. *Heliyon*, 6(11), e05410. <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2020.e05410>
- Tekeli, Ş. C. (2017). Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları ile diğer öğretmen adaylarının sosyal görünüş kaygısı ve akademik öz-yeterlik düzeylerinin karşılaştırılması. *Yüksek Lisans Tezi*. Bartın Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Wong, J. C. S., & Yang, J. Z. (2021). Seeing is believing: examining self-efficacy and trait hope as moderators of youths' positive risk-taking intention. *Journal of Risk Research*, 24(7), 819–832. <https://doi.org/10.1080/13669877.2020.1750463>
- Xiang, Y.-T., Yang, Y., Li, W., Zhang, L., Zhang, Q., Cheung, T., & Ng, C. H. (2020). Timely mental health care for the 2019 novel coronavirus outbreak is urgently needed. *The Lancet Psychiatry*, 7(3), 228–229. [https://doi.org/10.1016/S2215-0366\(20\)30046-8](https://doi.org/10.1016/S2215-0366(20)30046-8)
- Yenice, N. (2012). Öğretmen Adaylarının Öz-Yeterlik Düzeyleri İle Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(39), 36-58.